

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

5. Per Chimeram impudicitia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

est honoribus, ingenio & industriâ sibi comparatis, non alienis, vel pecuniâ emptis superbiendum. Nam *Ingenium* Pegasus est: ejus alæ sunt celeritas inveniendi, & rationes ad aliquid demonstrandum, excogitandi. Procul hinc Trossuli, quorum pilei volant pennis & cerebra stupent plumbo. Pegasus inter *astra* radiat, quia Docti stellis comparantur, Danielis cap. 12. *Qui autem docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti.* Nam & suo illustrantur ingenio, & lumen dividunt in alios. Hæc de Pegaso. Redimus ad Bellerophontem & Chimæram.

V. (f) Pugna Bellerophontis ac victoria adversus monstrum triforme, videtur ostendere, quale certamen pro Castitate contra Libidinem sit suscipiendum; quæ representatur per hoc portentum, de quo Ovid. 9. Metam.

---- medijs in partibus *hircum*

Pectus & ora *leæ*, caudam *serpentis* habebat.

Flammæ ore vomuisse Virgilius autor est 6. Æneid.

---- flammisque armata Chimæra.

Et Horatius Ode 17. lib. 2. vocat Chimærae spiritum ignea. Nimirum Amor impurus cum impetu & ferocia (agnoscas *leonem*) invadit hominem; ut *hircus* progreditur, & in occupato jam pectore petulantè lascivit; deinde aculeos doloris & poenitentiae post se relinquit, *Draconem* putà seu *colabrum*, in fine mordentem. Est verò *Libido* commotio Voluptatis turpis, repugnante ratione excitata, & occultus quidam igniculus, quo pectus semel afflatum ita aestuat, ut, tanquam oleum igni sit additum, ardere non cesset, donec potiatur ejus, quod concupiscit. Et hic ipse est, quem *Cupidinem* vocant, qui est ipsò Vulcanò, ut vir eruditus loquitur, ardentior, quippe cujus origo est ignea, processus errans, exitus poenitendus. Nec frustra hic leo vomit ignem; de quo Hieronymus in epistolis: ô ignis infernalis, luxuria, cujus materia gula, cujus flamma superbia, cujus scintilla, prava colloquia: cujus fumus infamia & immunditia, cujus finis gehenna. Quòd verò mediam Chimærae partem *Caper* seu *hircus* constituat, quid aliud innuitur, quàm foetor libidinis? est enim hoc animal (quod Plinius asserit) in Venerem immodicum; unde Horatius lib. 2. Od. 10. de Sacrificio Bacchi.

Libidinosus immolabitur caper.

Et alibi vocat *olidas capellas*: & capram, uxorem foetentis mariti. Virgilius appellat hædos *petuleos*. Proverbio dicitur: *hircum olet*. Spurcissimum enim vitium est impura voluptas. Seneca de brevitate vitæ, c.

R

6. Nil-

(f) *Chimæra Symbolum impura libidinis.*

6. *Nulli turpius occupati sunt, quam qui libidini vacant. Ceteri tamen si vitio teneantur, speciose tamen errant. In Venerem ac libidinem projectorum inhonesta labes est.* Pausanias apud Pierium testatur, simulacrum Veneris olim hirco infedisse.

Ceterum Chimæra in draconem desinens, ostendit amoris impuri tristem exitum. Nam sicut dracones & serpentes quidquid implicant caudatâ spirâ, haud amplius dimittunt: ita Venus, quos suis lenocinijs & artibus, tanquam spiris, irretivit, miserrimè torquet & cruciat. Id quod expertum est quoddam ejus mancipium apud Plautam in Cistell. cujus hæ sunt querelæ.

Credo ego amorem primam apud homines carnificinam commentum:

Hanc ego de me conjecturam domi facio, ne foris quæram,
Qui omnes homines supero atque antideo cruciabilitatibus animis
Jactor, crucior, agitor, stimulator, versor in amoris rota miser,
Exanimor, feror, differor, distrahor, diripior, ita nullam mentem
Animi habeo; ubi sum, ibi non sum: ubi non sum, ibi est animus,
Ita me amor lapsum animi ludificat, fugat, agit, appetit,
Raptat, retinet, jactat: largitur, quod dat, non dat, deludit.

Vides hic venenatæ caudæ spiram, alijs & alijs orbibus convolutam. Quò etiam pertinet, quod Horatius lib. 2. Od. 27. occinit adolescenti improbis amoribus implicito:

Quanta laboras in charybdi,
Digne puer meliore flamma!
Quæ Saga, quis te solvet Thessalis
Magus venenis, quis poterit Deus?
Vix illigatum te triformi
Pegasus expediet Chimæra.

Hoc draconis hujus, libidinis inquam, volumine innexi & implexi hærent Veneris columbuli. Verè Sapiens in Proverbij, cap. 5. *Favus distillans labia meretricis (Voluptatis) & nitidus oleo guttur ejus: novissima autem illius amara quasi absinthium, & acuta quasi gladius biceps.* Et rectè Cassiodorus lib. de amicit. Citò præterit, quod delectat, & permanet sine fine, quod cruciat. Minatur Apostolus Ephes. 4. *impuræ voluptatis amatoribus: Desperantes, semetipsos tradiderunt impudicitia, in operationem immunditia omnis.* Parit etiam impudicitia desperationem, desperatio condemnationem, condemnatio pœnas semper-

piternas. Explicat glossa in Jobi cap. 31. orbis & spiras has serpentinās: Visum inquit, sequitur cogitatio, cogitationem delectatio, delectationem consensus, consensus opus, opus consuetudo, consuetudinem necessitas, necessitatem desperatio, desperationem damnatio. Relege vestigia luxuriæ: quid reliquit, ubi voluntas assensu deliquit, nisi mœstas & turpes in memoria imagines, opacas in intellectu tenebras, tectam in voluntate nauseam, fœda in somnis spectra: infamem in nomine notam, immensum in toto homine ob præterita mœrorem, ob præsentia pudorem, ob futura horrorem. En quibus flexibus hoc firma serpentinum volvatur; quò absinthio hic favus & mel temperetur.

VI. (f) Quare si sapis, Bellerophonem imitare, conscende Pegasum, arripe Mercurij frameam, decerta strenuè adversus Chimæram; ne terreat prima fronte occurrens leo, furiosæ, inquam, vis libidinis. Generoso contemptu hoc *pecoris bonum*, ut Seneca loquitur, vincitur; regat ratio appetitum, & altior, velut in Pegaso eminens attendat, quid honestas velit, non quid inconcessa voluptas suadeat. Moveant exempla in hac palæstra præcedentium: *potuerunt illi & illa*, fac tu quoque ut possis. Post leonem *hircus* superandus; fœtor ipse absterreat, & infamia vitij turpissimi, ipsis etiam, quos tenet, exosi & erubescendi. Jam *gladio Mercuriali*, hoc est, obfirmata voluntate non peccandi (Josephum Ægyptium cogita) *draconis* est cauda truncanda; scilicet titillationum initia præcidenda, hoc est, primæ cogitationes repellendæ, ne in spiras multiplices & nodos insolubiles, delectationes, aio, & desideria lethifera, girentur & implicentur.

VII. (g) Quid autem sibi vult, quò Bellerophon excussus Pegaso, fordidam humum mento premat? discant hic modestiam illi, quos vel doctrina, vel conscia virtus, sublimius attollit. Pauli dictum est 1. Corinth. 8. *Scientia inflat*. Securè vis inequitare Pegaso, frena curiositatem *sciendi*; ut si tibi videris sapere, cogita multò plura esse, quæ nescis, quàm quæ scis. Septem illi Græciæ Sapientes etiam inde hoc nomen meruerunt, quò aureum tripodem nemo eorum sibi servare voluerit, sed Delphos ad Apollinem remiserint. Cujuscunque doctrinæ flumen sis, redeat hoc in ortum suum, hoc est, Deum. Deinde Bellerophon castus, alato dejectus equo hoc quoque te doceat, ut memineris haud paucos post accerrimas pro virtute & integritate pugnas depugnatas, post reportatas à Libidine victorias, post liliatos Castitatis

R 2

trium-

(f) *Adversus Chimæram seu serpem libidinem quomodo pugnandum.* (g) *Casus Bellerophonis modestiam docet.*